

Richard Wagner
LOHENGRIN

Kieth Engen König Heinrich **Sándór Konya** Lohengrin **Leonie Rysanek** Elsa von Brabant **Eberhard Wächter** Heerrufer **Ernest Blanc** Friedrich von Telramund **Astrid Varnay** Ortrud **Gerhard Stolze, Heinz-Günther Zimmermann, Gotthard Kronstein, Egmont Koch** Vier Brabantische Edle **Elisabeth Witzmann, Hildegard Schünemann, Anne-Marie Ludwig, Claudia Hellmann-Gottfried** Vier Edelknaben

Koor en Orkest van de Bayreuther Festspiele o.l.v. André Cluytens.
Instudering van het koor Wilhelm Pitz. Radio-opname van 23 augustus 1958

MYTO 3 MCD 89002 uitgave 1993 3 cd's (+ fragmenten met Leonie Rysanek in opnamen uit Bayreuth (Holländer 1959/Wolfgang Sawallisch en Walküre 1958/ Hans Knappertsbusch). Totale tijdsduur van de opera: 200'30" = 3h 20'30.

De opname van de door Cluytens gedirigeerde **Lohengrin** van 1958 is eveneens de moeite waard vanwege de zangers. Deze opname hoorde ik in 1994 via de radio en toen was ik ook voor deze Wagner-opera gevallen.

Sándór Konya zet met een warme, heldere en imponerende stem een waarachtig betoverende ridder op het toneel, die helemaal past in het blauw-zilveren sprookje dat Wieland Wagner in 1958 aan het Bayreuther publiek presenteerde. Het blijft ook hier weer jammer dat wij het zonder beeld-registratie moeten doen. Wat moet dat publiek gesmuld hebben van deze voorstelling. **Varnay** is de tweede trekpleister van deze opname: wat een grande dame maakt zij van Ortrud, echt eentje waar je niet zomaar aan voorbij kunt gaan.

De Franse bariton **Ernest Blanc** is een overtuigende Telramund, die de verscheurdheid van de man huiveringwekkend voelbaar maakt. **Wächter** als Heerrufer: een helder klaroengeluid, ideaal gecast. **Keith Engen** zet met een nobele stem een dito koning neer, maar is niet mijn ideaal (dat was **Hans Sotin**, in 1993, via de radio vanuit Bayreuth gehoord).

De overige stemmen zijn prima gekozen. Lohengrin is echter een heuse koor-opera. Dat koor van Wilhelm Pitz is in superieure topvorm. De opname is zo goed dat een slot van Akte I de luisteraar helemaal meesleept, het geheel wordt door Cluytens van climax naar climax geleid.

Als je met de partituur meeleeft bemerk je dat Wieland coupures heeft aangebracht in de beide laatste aktes. Dit om de aan handeling meer vaart te geven. Nou, hij wordt bedankt, maar met een dergelijke bezetting op de planken was dat niet nodig geweest!

De Teldec-opname onder Barenboim zal de echt volledige Grals-erzählung bevatten. Maar die is momenteel nog niet beschikbaar.

Johan Maarsingh